

ORAVSKÉ MÚZEUM P. O. HVEZDOSLAVA

Kramérhusow

ORAVSKÉ MÚZEUM P. O. HVEZDOSLAVA

ORAVSKÉ MÚZEUM P. O. HVEZDOSLAVA

Císařské král. Wlastenské Nowiny.

ORAVSKÉ MÚZEUM P. O. HVEZDOSLAVA

Roku 1791.

ORAVSKÉ MÚZEUM P. O. HVEZDOSLAVA

Mr. 27.

ORAVSKÉ MÚZEUM P. O. HVEZDOSLAVA

W Sobotu

ORAVSKÉ MÚZEUM P. O. HVEZDOSLAVA

dne 2 Čermence.

ORAVSKÉ MÚZEUM P. O. HVEZDOSLAVA

Třetí roční běh.

ORAVSKÉ MÚZEUM P. O. HVEZDOSLAVA

S nejvyšším císařským královským Povolením.

Emisšené válečné zprávy.

ORAVSKÉ MÚZEUM P. O. HVEZDOSLAVA

Do předěšlého ryhodne přicházejí
gicé zprávy, wsecky wúbec,
z Tureckých hranic, z Dher y
z Kakauss, giž nyní swětlegi
mluwj o wálce, kteráž opěť letosního
roku swung počátek wzyti má. Sauz
kromní listowé prawj, a Wjdenště dwor-
ské nowiny toho potwzujj, že Mlyn-
strowé pro wygednání pokoge shroma-
ždenj w Čistowě tam odtud odgeli, a
nynj w Bukarestu pozůstawajj. Toho
přjčina gest dilem weliká moc a syla
zbrogných Turků, kterjž se na nasse zes-
mě tlačj, a dilem poněwadž Turcy při
gednání w Čistowském shromáždění swě-
ho hlasu welmi wysoko pozdwišli. Gaž
slyšime, tito předěšlými lety poslačení

ORAVSKÉ MÚZEUM P. O. HVEZDOSLAVA

a potření Musulmanowé negen ničeho
z wybogowaných zemj nassen u dworu
postaupiti nechti, nybrž nadto s nesy-
chanau opowážliwosti žádajj, aby gim
náš Kakausský dwůr k nabrāžení wáleč-
ných antrat Banátu postaupil. Za tau
tedy přjčinnau Kakausský dwůr znowa k
mocné zbrani sáhnutí, a proti weliké-
mu násylj nepřátel se ozbroge, zase no-
wé nepřátelstwo početi přinucen gest.

ORAVSKÉ MÚZEUM P. O. HVEZDOSLAVA

Prwnj půtka mezy nassimi a Tur-
ky giž se skutečně stala, kterauž nowé-
mu nepřátelstwu počátek učiněn gest.
Tak se piše z Wjdně: "Dne 18 čermna
w noci opěť přigel rychlý posel z Buka-
restu od cys. král. Mlynstra swobodné-
ho Pána z Serbertu, kterjž přinesl to

Do

zprá-

zprávu, že Turcy dne 12 června na náš válečný lid proti Sylistry postawený s welškau moey a sylau wypadli. Z počátku nássi zpátkem causnauti přinuceni byli, y také negaký počet lidu ztracili. Mezy tím přitáhl jin lid z ležení na pomoc, strže což nabýwosť slyly, opět na Turky tiskli, a zahnaosť se až na lodj, přes 600 lidu pobili. Pozdle této tedy zpráwy hned wsecky lodj na Dunagi k odwezenj wálečného lidu z Rakaus do Dher byly shledány a náležite připraweny. Wsickni wogacy w Rakauských genž na dowolenj gsau, w rychlosti k swým regimentům musy se postawiti, a wsecko wúbec zde onde rozložené wogšto dohromady se stáhnauti, tak aby na rychlost po Dunagi k Turckým hranicem odplynauti mohli. Polnj patalion Barla Arceknjzete Tostkanského dne 25, a třetj patalion Praysozwa regimentu dne 27 června má poručeno na cestu se vybrati. Weliký počet našeho wogšta stabuge se k Charwátum, kamž také Bynského regiment táhnauti musy. Sedmihradské wogšto giž wsecko w Walassich stogi. Pokudby nevyšši Wezýr tomuto nepřátelstwu vystupku zadosť učiniti odpjral, gakož strany toho giž gednau požádan byl, tedy gisto gest, že nowá wálka od Ljky na Charwátských hranicých až dolů k Sylistryi swúg počátek wezme.

Dále se gestě píše z Wjdně: "Cýsařský král, druhý zplnomocněný Minystr w Cístomě, Pan Hrabě Frantisek Esterházy, kterýž po tu chwili w Bukarestu přebýwá, žádal o dowolenj, by nazpět do Wjdně přigeti směl. Gakž tyto zpráwy důležitě gsau, a gakž se

wsecky nynějši okološtogičnosti namjtagi, geho Milost Cýsar bez pochyby na své cestě do Wjdně pospíhati bude, a pak zwjme, gakau cestu náš cýsařský dwúr k potlačenj hrdeho Turka zwolj. Ostatně o tom se nynj wúbec mluwj, že cýsařští dworowé mezy sebau dobře wmluweni gsau, a že swau stálost reprimu na swětlo okáží, kterěz snad Turcy ani ginj prostředkugjcy dworowé wěřiti nechtěli."

Z Turckých hranic při Charwátských na den 7 června tato se nám dáwá zpráva: Do tohoto dne byli sme toho míněni, že snad předce nowé přjměti zgednáno a do gistého času vloženo bude; y byli sme také toho míněni, že snad nasse wogšto toliko z opatrnosti na hranice a do pole wytáhnauti musy; než gak nynj od Turků slyssime, nic zhola o pokogi, nýbrž gen o wálce mluwěgj; a poněwadž od swého Wezýra podobně žádného rozkazu nemagi, by se pokogně a bez nepřátelstwa k nassim chorwák, ten přicinau Tráwnjcký Bassa a Řiditel Bosýnský také z prozřetedlnosti se wssim swým wogstem do polního ležení w Lužecy wytáhne.

Giný list psaný na den 9 června z Charwátských hranic tauž měrau vwdádj w známost, že Turcy skutečně k nowé wálce hotowi gsau. Nássi polnj pataliony k přiwjtánj nepřátel stogi, se wssim gsauce přichystáni, w Rakowicy, Furryanu a Dřeznjku pod zpráwau Pana Obršlea Kufawiny. Gak se zdá (prawotřjstý list) Turcy hledj nás předgiti, a sami prwe do nassj země wrazyti; toť wssak častěgi se giž stalo, ale wždy nadarmo. Abychom se pak my předce neopozdili,

nez

nebo shromážděné veliké síle nepřátel není co věřit; protož nášši již při začátku toho měsíce z Ogulinu s 10ti děly a s wogenstými wozy k hranicem wytažli. Také wseckén poddaný lid, zejména země brániti přináležej, poručeno má na cestu se přichystati, a pro přiborů hotowu býti. Dnes 9 čerwna nášši s zbraní a kosaми gđau na hranice senosekali, tak aby se opět nějaká záloha pjece přiníti mohla. Při té příležitosti gisté že Turcy pokogni nebudau.

Některý saukromní listowé roznesli tu smutnau zpráwu, y také podle nich mezy lidem již wůbec ta powěst gde, že Turcy v Sylistrye nasse wogsko na blawu porazili, tak že samých Barkowských husarů do pěti set padnaucí mělo. Abychom pak tuto neprawdiwau zpráwu wyrátili, nechť o onom příběhu samý list tam odtud psaný mluwí. Takto se píše z Balesyc v Krajowé we Walachssich na den 29 máje: "Nedaleko Buzkarestu na den 25 máje chřeli Turcy most přes Dunag zbiti. Když o tom zwěděl Laytnant od Barkowských husarů, wwedl to w známost zřízenému Komendantowi, kterýž Turkům oznámil, pokud se pokusí, že proti nim politi poručí. Turcy wšak na ten rozkaz neměli žádného ohledu, a po malé chvíli v velikém počtu k našemu břehu připlynuli. Komendant wida tyto nepřátely, kázal mezy ně střelati, což tak dobrý ančinek mělo, že do pěti set Turků na místě ležeti zůstalo. Z našich husarů pobito gest 40 mužů, a krom těchto také od regimentu Arcykňžete Palatyna několik mužů bylo poraněno, kteříž wšickni do Krajowé do špitála odwzzeni

gsau. — Dále prawj teď připomenatý list: Nášši Bojari gsau w takowém strachu, že wsecky své věci dílem pazugj, a dílem pod zemí zahrabawagj, nebo chřj, když nášši potáhnu, sewssěmi mohowitostmi pryč se odstranitizem.

3 Vher na den 22 čerwna dáwagj se tyto zpráwy: Poručení, kterěz od dwora přišlo, aby regimenty čerstwé k Tureckým hranicem odtáhli, také dne 17 toho dostalo se k regimentu Arcykňžete Ferdynanda, kterýž w Presspurku ležj, a podle toho hned se wogsko na cestu přihotowiti musylo. Opatření potřebných lodj poručeno gest Generálowi Magdebuckowi, kterýž také již zde se našel. Dceryss ho dne 23 čerwna tento regiment po Dunagi dolů poplyně, a zatím měšťané obyčegnau stráž na své starosti mjeti budau, dokudby zase gině wogsko nepřitáhlo.

Také toho ryhodne pěšj regiment Jordy, kterýž ležel w Pestu, dostal poručení na rychlost k hranicem táhnau; tak též regiment Laterman ležecj w Buzdijně w tu chvíli na cestu se wydal. W těchto obau městech nynj měšťané strážnými býti musy, poněwadž wsecko wogsko walem proti Turků táhne. Regiment Alwincey již dne 10 toho z Bělehradu odtáhl do Bělého Kostela, kamž také Bělehradský Řiditel Pan Grabě Wallis odgel. Cožkoli wálečných wozů w Semolíně stálo, wsecko do Orsovy odwzeto gest. Čtyři regimenty z Serdimhradsta odtáhli do Walach, na jejichž místo zase přigde gině wogsko z Vher. Geden díl tohoto Sedmihradského wogsta v Balesatu se poslawj, a

giná místa podobně wěššim počtem zbrogného lidu osazena budau.

3 Bukarestu obdrželi sme list psaný na den 10 čerwna, kterýž prawj, že po pěti dnech aumysl neywyššihó Wezýra náležite wyswětlen bude. Podle nassih wyzweďaců wweďeno gest w známost, že dne 15 čerwna neywyššihó Wezýr v Sylistrye přes Dunag most wybiti, a s polowicý swého wálečného lidu, gehož se na 150 tisýců počítá, do Walach wtrhnauti chce. Přičinau takowě zpráwy, a gakož patrně widjme, že se Turcy walně na nás tlačj, hned proti Sylistryi z nassj strany byly dvě patrye založeny, na ně děla zawezena, a přes Baltu pro zachowánj průchodu mostowě postaweni. Dne 3 čerwna také tam přigel zpráwu wedaucý Pan polnj Zbrognosta Srabě Mitrowstý, prohljdl sám wsecky přednj stráže, a wznal za dobré, aby wesseré wogsko nazpátek pocauslo. V Pana Generála Mesaros, kterýž tamto nad wogskem zpráwu má, neystále gest Ruský rychlý posel pohotowě, kdyby snad Turcy v Sylistrye mosty zbigeti počali, aby na místě Ruské armáde o tom zpráwu dáti mohl.

Giná zpráwa z Walach psaná na den 6 čerwna wvádj nám toto w známost: Wsecko Ruské w Moldawě ležící wogsko stáhlo se k Braile, a na rozličných místech leženj sobě narazylo. Galž se zdá, Rusowě po tu chwili něčeho před se wzyti nechťj, dokud nezweďj, gaky má aumysl neywyššihó Wezýr, a pak teprw podle swého nawrženj náležite k skutku přikročegj. Pokud předce Wezýr s swým wogskem v Sylistrye bade chťi přegjti, týmž časem

Rusowě blíž Serbestě přes Seret s gednjm plukem, a s druhým přes Duznag přegdau. Podle zpráwy wydané od špehěrů, neywyššihó Wezýr málo předtjm byl w Braile, a sám zdi v wsecky wálečné příprawy w též perenosti, gakož y okolnj strany prohljzel. Alnozý prawj, že geho armáda na lid welice sylná gest, ginj wšak potwřzugj, že mu daleko ten počet lidu scházý, o kterémž Turcy wúbec roztrubugj. W této wěcy nedá se potud nic gistého říci, poněwadž nepřátelský lid po tu chwili w mnohé zástupy rozdělen, a zde onde roztažen gest. V Sstutarském Bassowi zase nowá porostává rozprávka, že geg Turcy v Widjina s znamenitým plukem očekawagj. Wšak této zpráwe nemůžeme žádné wjry přikládati, ano raděgi dá se sauditi, že on w Albanyi zůstane, gakožto w té fragině, kteréž sobě bezpráwně dobyl, a strže kterauž nikdy gist není, aby ho Turecký dwůr negakým způsobem neoflamal, zwlaště kdyby se na tak dalekau cestu měl wydati.

*) Giný list z Walach prawj, že Sstutarský Bassa za Serastýera ustanowen gest, a své stanowistě w Widjina mjeti chce. Wyzweďaci neb špehýři přinesli tu zpráwu, že dne 28 máge do Nysy přitáhl, tam za 4 dny zdržeti se mjni, a pak w čtyřech maršsich do Widjina přitáhnauti chce. Alnozý prawj, že má s sebau weliký počet Albanského lidu, ginj ale mluwj, že sotwa do 8 tisýců mužů mjeti bude. (V této zpráwe my potud newěřjme, leč se dřjwe giným listy potwřdj.)

Ostatnj zpráwy, kteréž se na tyto